

**Wyrok z dnia 23 maja 1997 r.
I PKN 185/97**

1. Sąd drugiej instancji może powtórzyć w całości lub tylko w części postępowanie dowodowe przeprowadzone w pierwszej instancji, oceniając niezbędność dowodów dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 382 i 386 § 4 KPC).

2. Zarzut kasacji dotyczący braku oceny zeznań świadka, nie konkretyzujący prawidłowo jakiego świadka dotyczy i nie wskazujący precyzyjnie jego zeznań przez oznaczenie ich daty jest nieskuteczny.

Przewodniczący SSN: Adam Józefowicz, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Janusz Łętowski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 23 maja 1997 r. sprawy z powództwa Ewy M. przeciwko Powszechnej Spółdzielni Spożywców "S." w Ż. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy z dnia 5 grudnia 1996 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Szubinie wyrokiem z dnia 27 października 1995 r. [...] przywrócił powódkę Ewę M. do pracy w pozwanej Powszechnej Spółdzielni Spożywców "S." w Ż., uznając, że strona pozwana nie udowodniła, aby powódka - jako sprzedawca - wprowadzała do sprzedaży własny towar.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy, w uwzględnieniu apelacji strony pozwanej, zmienił ten wyrok i powództwo oddalił. Sąd Wojewódzki uznał, że Sąd Rejonowy naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 KPC), gdyż nie rozważył całokształtu materiału dowodowego. Sąd Wojewódzki ponownie przesłuchał świadków Alicję M., Urszulę P. i Helenę M. oraz strony i stwierdził, że sprzeczności w zeznaniach powódki nie pozwalają na poczynienie ustaleń na tej podstawie oraz brak podstaw "by zdyskwalifikować zeznania świadków, pracowników pozwanej, osób nie zaangażowanych osobiście w wyniku sprawy, a przedstawiających przebieg zdarzeń konsekwentnie bez popadania w sprzeczności." Sąd Wojewódzki ustalił, że w wyniku kontroli stwierdzono w sklepie powódki nadwyżki towarów w stosunku do ilości dostarczonych w dostawach. W tych okolicznościach strona pozwana miała podstawy, by utracić zaufanie do powódki jako pracownika materialnie odpowiedzialnego, a nawet do postawienia jej zarzutu wprowadzania obcego towaru do obrotu w sklepie, a tym samym wypowiedzenie powódce umowy o pracę uznał za uzasadnione.

Od tego wyroku kasację wniosła powódka, która zarzuciła naruszenie przez Sąd Wojewódzki przepisów postępowania, a w szczególności: art. 232 KPC przez to, że nie

wezwał i nie przesłuchał świadków Genowefy F. i Tomasza Z., słuchanych w pierwszej instancji; art. 382 KPC przez to, że nie ocenił zeznań tych świadków; art. 328 § 2 KPC przez to, że nie ocenił dowodów przemawiających na korzyść powódki oraz art. 386 § 4 KPC przez to, że "uchylając wyrok Sądu Rejonowego nie przekazał sprawy do ponownego rozpoznania, skoro rozstrzygnięcie co do istoty sprawy wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości." W szczególności w kasacji twierdzi się, że Sąd drugiej instancji powinien przesłuchać wszystkich świadków, w tym Genowefę F. i Tomasza Z., a jeśli tego nie uczynił, to powinien ocenić ich zeznania złożone w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji.

Strona pozwana wniosła o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Wojewódzki rozpoznawał apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji według przepisów znowelizowanego Kodeksu postępowania cywilnego (w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. Nr 43, poz.189). Zgodnie więc z art. 382 KPC orzekał na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Sąd Wojewódzki mógł więc, a nawet powinien w razie potrzeby, uzupełnić postępowanie dowodowe lub powtórzyć je w niezbędnym zakresie. W sytuacji, w której Sąd Wojewódzki uznał, że Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo ocenił materiał dowodowy, to powinien dokonać własnej jego oceny. Słusznie więc ponowił postępowanie dowodowe i prawidłowo dokonał tego w niezbędnym zakresie, tj. w części istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd drugiej instancji nie musi bowiem powtarzać w całości postępowania dowodowego przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji. Z tego punktu widzenia nie można stwierdzić aby Sąd drugiej instancji naruszył przepis art. 232 KPC, który pozwala sądowi na dopuszczenie dowodów nie wskazanych przez strony, ale go do tego nie zobowiązuje. Nie nastąpiło również naruszenie przepisu art. 386 § 4 KPC. Przepis ten bowiem pozwala sądowi drugiej instancji na uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy wydanie wyroku co do istoty sprawy wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub w znacznej części. Przepis ten może być naruszony tylko wówczas, gdy sąd drugiej instancji uchyli zaskarżony wyrok i przekaże sprawę do ponownego rozpoznania, mimo że nie było niezbędne powtórzenie postępowania dowodowego co najmniej w znacznej części. Przepis ten w żadnym wypadku nie może być rozumiany jako zakazujący sądowi drugiej instancji powtórzenia postępowania nawet w całości. Przepis ten zresztą nie mógł być naruszony przez Sąd Wojewódzki, gdyż Sąd ten nie uchylił zaskarżonego wyroku, lecz tylko go zmienił. Orzekł więc w sposób określony w art. 386 § 1 KPC.

Dokonując własnej oceny materiału dowodowego, po ponowieniu części dowodów, Sąd drugiej instancji powinien stosować przepisy art. 233 § 1 KPC i art. 328 § 2 KPC w związku z art. 391 i 382 KPC. W uzasadnieniu swojego wyroku obowiązany

był wskazać podstawę faktyczną rozstrzygnięcia. Powinien więc ustalić fakty, które uznał za udowodnione, dowody na których się oparł i przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Wiarygodność i moc dowodów powinien ocenić według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd drugiej instancji powinien więc omówić wszystkie dowody przeprowadzone w sprawie oraz ocenić je w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego. Z tego punktu widzenia uzasadnienie Sądu Wojewódzkiego nie jest wolne od wad. W szczególności nie zawiera ono ustosunkowania się do całokształtu materiału dowodowego, a w tym do dowodów z przesłuchania świadków Genowefy F. i Tomasza L. (przesłuchanych przez Sąd pierwszej instancji). Sąd Najwyższy zważył jednak, że naruszenie to nie miało istotnego wpływu na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 KPC), a nadto uwzględnienie części zarzutu kasacji w tym zakresie oznaczałoby wyjście poza granice kasacji. Zgodnie z przepisem art. 393¹¹ KPC Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, które określone są przez jej podstawy. Powódka w kasacji wskazała jako podstawę między innymi naruszenie przepisu art. 232 i 328 § 2 KPC przez brak powtórzenia dowodu z przesłuchania świadka Tomasza Z. i brak omówienia jego zeznań. Tymczasem świadek taki w ogóle nie był przesłuchany przez Sąd pierwszej instancji. Przesłuchany był świadek Tomasz L. Nie można powiedzieć, że w kasacji doszło w tym zakresie do zwykłej pomyłki, gdyż nazwisko to jest podane w kasacji dwukrotnie i nie jest to zwykły błąd literowy, lecz podanie całkiem innego nazwiska. Sąd Najwyższy nie może domyślać się, którego ze świadków chodziło stronie składającej kasację. Kasacja w tym zakresie musi w sposób precyzyjny, odwołując się do konkretnych zeznań, których protokół znajduje się na konkretnych stronach akt sprawy, wskazywać zarzut i odpowiednio go uzasadniać. W tym zakresie zarzut kasacji nie mógł być więc uwzględniony.

Jeżeli chodzi o zeznania świadka Genowefy F., to nie miały one istotnego znaczenia w sprawie. Sąd drugiej instancji nie ustosunkował się do nich, ale też Sąd pierwszej instancji nie poczynił na podstawie tych zeznań żadnych ustaleń. Pominięcie zeznań tego świadka w ocenie materiału dowodowego przez Sąd drugiej instancji nie może być więc uznane za naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy.

Biorąc to po rozważeniu Sąd Najwyższy oddalił kasację na podstawie art. 393¹² KPC.

=====